

Br: 01-056/24-727/2

Podgorica; 09.05.2024.

SEKTORSKA ANALIZA

za utvrđivanje predloga prioriternih oblasti od javnog interesa i potrebnih sredstava
za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija
iz Budžeta Crne Gore u 2025. godini

Sektorska analiza se sačinjava na osnovu strateških i planskih dokumenata odnosno propisa u odgovarajućoj oblasti od javnog interesa uz konsultacije sa zainteresovanim nevladinim organizacijama, i predstavlja osnov za utvrđivanje prioriternih oblasti i potrebnih sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija iz državnog budžeta u narednoj godini, u skladu sa Zakonom o nevladinim organizacijama. Sektorska analiza se priprema u tekućoj za narednu kalendarsku godinu radi blagovremenog planiranja visine sredstava koja će biti opredijeljena na pozicijama ministarstava nadležnih za oblasti koje Vlada utvrdi kao prioritne za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija. Analiza će poslužiti i za pripremu javnih konkursa za raspodjelu sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u oblasti koja će biti utvrđena kao prioritna.

1. OBLASTI OD JAVNOG INTERESA U KOJIMA SE PLANIRA FINANSIJSKA PODRŠKA ZA PROJEKTE I PROGRAME NVO

1.1. Navesti u kojim oblastima od javnog interesa (iz člana 32 Zakona o NVO) iz nadležnosti ministarstva planirate finansijsku podršku iz budžeta za projekte i programe NVO:

☐ socijalna i zdravstvena zaštita	☐ razvoj civilnog društva i volonterizma	☒ zaštita životne sredine
☐ smanjenje siromaštva	☐ evroatlantske i evropske integracije Crne Gore	☐ poljoprivreda i ruralni razvoj

☐ zaštita lica sa invaliditetom	☐ institucionalno i vaninstitucionalno obrazovanje	☐ održivi razvoj
☐ društvena briga o djeci i mladima	☐ nauka	☐ zaštita potrošača
☐ pomoć starijim licima	☐ umjetnost	☐ rodna ravnopravnost
☐ zaštita i promovisanje ljudskih i manjinskih prava	☐ kultura	☐ borba protiv korupcije i organizovanog kriminala
☐ vladavina prava	☐ tehnička kultura	☐ borba protiv bolesti zavisnosti
☐ druge oblasti od javnog interesa utvrđene posebnim zakonom (navesti koje): <hr/>		

2. PRIORITETNI PROBLEMI I POTREBE KOJE TREBA RIJEŠITI U _2025_ GODINI FINANSIRANJEM PROJEKATA I PROGRAMA NVO

2.1. Navesti prioritetne probleme u oblasti(ma) iz nadležnosti ministarstva koji se planiraju rješavati finansiranjem projekata i programa nevladinih organizacija. Opis problema obrazložiti koristeći konkretne mjerljive pokazatelje trenutnog stanja i željenog stanja odnosno rješenja, navodeći izvor u kojem su takvi podaci dostupni. Pokazatelji mogu biti informacije iz uporednih analiza, izvještaja, rezultata istraživanja, studija, i drugi dostupni statistički podaci.

Opis problema:

Natura 2000 je međunarodna ekološka mreža zaštićenih područja na teritoriji Evropske unije. Ova mreža zaštićenih prirodnih područja je okosnica politike EU za očuvanje biološke raznovrsnosti, koncipirana tako da svaka članica dijeli svoj udeo i garantuje da zajedno sa ostalim zemljama čuva i održava zaštićena područja koja je nominovala u mrežu, što je i obaveza svih njenih članica.

Crna Gora će tokom pristupnog procesa EU postati deo mreže Nature 2000, i time dati svoj doprinos zaštiti Evropske prirodne baštine. Tako da Crna Gora uveliko radi na prikupljanju podataka i procesu uspostavljanja Natura 2000 mreže predstavlja jedan od prioriteta.

Vlade Evropske zajednice usvojile su dva specijalno osmišljena akta, kako bi se zaštitila ugrožena staništa i vrste Evrope. Ove directive – Direktiva o pticama i Direktiva o staništima – temelj su nastanka mreže Natura 2000 i daju kičmu jedinstvenog koncepta očuvanja biljnih i životinjskih vrsta, staništa, i važnih prirodnih dobara u zemljama članicama EU.

Direktiva o pticama zahtijeva osnivanje posebnih zaštićenih područja (SPA) za ptice, dok Direktiva o staništima određuje posebna područja očuvanja (SAC) izdvojena za druge vrste osim ptica – zajedno čine Natura 2000 mrežu zaštićenih područja. Svaka od zemalja članica dužna je da implementira odredbe ovih direktiva u nacionalno zakonodavstvo. Time one preuzimaju obavezu primene odgovarajućih mjera za očuvanje vrsta i staništa na zaštićenim područjima nominovanim na svojoj teritoriji, koja ulaze u sastav mreže Natura 2000.

Na globalnom nivou nestalo je 159 vrsta ptica, 226 je kritično ugroženih, 447 vrsta je u opasnosti, dok je 773 ranjivih. Ukoliko se posmatraju staništa na lokalnom nivou, situacija je alarmantna jer lov i krivolov, uništavanje i fragmentacija staništa, zagađenje i klimatske promjene najznačajniji su uzročnici nestanka ptica.

Crvena lista ptica Crne Gore izrađena 2022.godine je prvi sveobuhvatan prikaz stanja populacija i stepena ugroženosti gnjezdarica, što je značajan korak u očuvanju biodiverziteta na nacionalnom i na regionalnom nivou. Crna Gora, sa svojom velikom raznovrsnošću vrsta i staništa, važan je centar biodiverziteta čiji značaj prevazilazi nacionalne okvire. Regionalne i nacionalne crvene liste služe za procjenu statusa vrsta na manjim prostornim razmjerama i to na lokalnom, nacionalnom i regionalnom nivou. Preko 100 država i regija ima razvijene nacionalne i regionalne crvene liste koje služe kao dobar alat u borbi za očuvanje ugroženih vrsta biljaka i životinja.

Nakon odabira 227 vrsta, koje su imale status gnjezdarice ili se i dalje vode kao takve, 222 su prošle evaluaciju, odnosno proces određivanja statusa kroz tri pomenuta koraka na osnovu utvrđenih kriterijuma Međunarodne unije za zaštitu prirode.

Dok u kategoriji nedovoljno podataka (DD – Data Deficient) odnosi se na potvrđene gnjezdarice gdje odsustvo podataka nije dozvolilo bilo kakvu procjenu, i u tu grupu spada 27 vrsta (11,9%), od čega je njih devet na Aneksu I Ptičije direktive što zahtijeva još veću odgovornost i angažman za istraživanje ovih vrsta.

<p>Nadamo se da će rezultat ovih aktivnosti, do kraja planskog perioda osim prikaza stanja populacija ptica u Crnoj Gori, omogućiti dostavljanje podataka za vrste iz kategorije nedovoljno podataka (DD – Data Deficient) a sve u cilju formiranja liste potencijalnih područja od interesa zajednice (pSCI) i područja posebne zaštite (SPA)</p>	
<p>Podaci (analize, studije, statistički izvještaji, itd.) koji pojašnjavaju navedeni problem</p>	<p>Izvor(i) podataka</p>
<p>U kontekstu EU tekovine je potrebno razviti posebne mjere zaštite za prioritetne vrste unutar i izvan zaštićenih područja.</p> <p>Regionalne i nacionalne crvene liste služe za procjenu statusa vrsta na manjim prostornim razmjerama i to na lokalnom, nacionalnom i regionalnom nivou.</p> <p>Preko 100 država i regija ima razvijene nacionalne i regionalne crvene liste koje služe kao dobar alat u borbi za očuvanje ugroženih vrsta biljaka i životinja.</p>	<p>Direktive 2009/147/EC (direktiva o očuvanju divljih ptica)</p> <p>Direktive 92/43/EEC (direktiva o staništima)</p> <p>Crvena lista ptica Crne Gore</p>

2.2. Navesti ključne strateško-planske dokumente odnosno propise koji prepoznaju važnost problema identifikovanih pod tačkom 2.1., kao i specifične mjere/djelove tih dokumenata koji su u vezi sa identifikovanim problemima.

Naziv strateškog/planskog dokumenta/propisa	Naziv poglavlja/ mjere/ aktivnosti
<p>Akcionni plan za ispunjavanje završnih mjerila u Poglavlje 27 životna sredina i klimatske promjene</p> <p>Crvena lista ptica Crne Gore</p>	<p>5.1. U potpunjavanje osnove za predlaganje/definisane Natura 2000 područja, u okviru nastavka terenskih istraživanja;</p> <p>5.2. Prikupljanje podataka na terenu za pripremu prijedloga pSCI i SPA (mapiranje staništa i prikupljanje podataka o vrstama sa lica mjesta)</p>

2.3. Obrazložiti na koji način nevladine organizacije mogu doprinijeti rješavanju problema identifikovanih pod tačkom 2.1., koje aktivnosti su prihvatljive za postizanje željenog rezultata, kako se planira praćenje i vrednovanje doprinosa rješavanju pomenutih problema. Navesti konkretne mjerljive pokazatelje/indikatore za praćenje doprinosa nevladinih organizacija rješavanju identifikovanih problema i izvore verifikacije učinjenog.

Opis načina doprinosa nevladinih organizacija u rješavanju problema	Konkretni mjerljivi pokazatelji doprinosa nevladinih organizacija	Izvor(i) podataka
Stručnjaci koji rade u nevladinim organizacijama mogu pomoći u dostavljanju podataka za vrste ptica iz kategorije nedovoljno podataka (DD – Data Deficient) u koju spada 27 vrsta (11,9%), od čega je njih devet na Aneksu I Ptičije direktive što zahtijeva još veću odgovornost i angažman za istraživanje ovih vrsta.	Plan istraživanja za kategoriju ptica - nedovoljno podataka (DD – Data Deficient) u okviru Crvene liste ptica Crne Gore. Rezultati podataka prikupljeni prilikom terenskih istraživanja i monitoringa navedenih vrsta.	Plan istraživanja ptica iz kategorije DD sa Crvene liste ptica Crne Gore.

3. OSTVARIVANJE STRATEŠKIH CILJEVA

3.1. Navesti ključne strateške ciljeve iz sektorske nadležnosti čijem će ostvarenju u 2025 godini doprinijeti projekti i programi nevladinih organizacija.

Strateški cilj(evi) čijem ostvarenju će doprinijeti javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacija u _____. godini	Način na koji će javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacija doprinijeti ostvarenju strateških ciljeva (ukratko opisati)
--	---

<p>NVO mogu doprinijeti dostavljanju podataka za vrste ptica iz kategorije nedovoljno podataka (DD – Data Deficient) u koju spada 27 vrsta (11,9%), od čega je njih devet na Aneksu I Ptičije direktive što zahtijeva još veću odgovornost i angažman za istraživanje ovih vrsta.. Ovo je važan doprinos javnom interesu za zaštitu biodiverziteta Crne Gore.</p>	<p>Doprinos će se ogledati u saradnji vladinog i nevladinog sektora u cilju definisanja opštih mjera za status očuvanja i zaštite ptica u cilju ažuriranja podataka na Crvenoj listi ptica CG kao i budućeg formiranja potencijalnih područja od interesa zajednice (pSCI) i područja posebne zaštite (SPA)</p>
---	---

4. JAVNI KONKURSI ZA FINANSIRANJE PROJEKATA I PROGRAMA NVO - DOPRINOS OSTVARENJU STRATEŠKIH CILJEVA IZ SEKTORSKE NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA

4.1. Navesti javne konkurse koji se predlažu za objavljivanje u 2025. godini u cilju doprinosa ostvarenju strateških ciljeva iz sektorske nadležnosti (iz tačke 3.1.), uz prijedlog potrebnih iznosa. Ukoliko postoji mogućnost preklapanja s javnim konkursima iz nacionalnih, sredstava EU ili drugih vanjskih fondova iz nadležnosti neke druge institucije, navesti s kojim organom je potrebno koordinirati oblasti finansiranja.

Naziv javnog konkursa	Iznos	Drugi donatori s kojima je potrebno koordinirati oblasti finansiranja
<p>Priprema Plana istraživanja za kategoriju ptica - nedovoljno podataka (DD – Data Deficient) u okviru Crvene liste ptica Crne Gore.</p>	<p>150.000,00e</p>	

4.2. Navesti ko su predviđeni glavni korisnici projekata i programa koji će se financirati putem javnog konkursa. Ukratko navesti glavna obilježja svake grupe korisnika, njihov broj i njihove potrebe na koje projekti i programi treba da odgovore u 2025. godini.

Opis glavnih grupa korisnika, njihov broj i potrebe
<p>Glavni korisnici projekata i programa NVO koji će se financirati putem predloženog javnog konkursa su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - svi građani Crne Gore koji će imati doprinos od unaprijeđene zaštite životne sredine i efikasnijeg upravljanja zaštićenim prirodnim dobrima; - upravljači zaštićenih područja kroz obezbijedivanje povoljnih uslova za opstanak ugroženih ptičjih vrsta i njihovih staništa; <p>Takođe ispunjavanje obaveza za dostizanje interne spremnosti Crne Gore za zatvaranje pregovaračkog poglavlja 27- Životna sredine i klimatske promjene, i dalje transpozicije Direktive 2009/147/EC (direktiva o očuvanju divljih ptica)</p>

4.3. Navesti očekivani ukupni broj ugovorenih projekata, odnosno ugovora koji se planira zaključiti s nevladinim organizacijama na osnovu javnog konkursa.

Očekivani broj projekata koji se planira financirati / broj ugovora koje se planira zaključiti s NVO	
Naziv javnog konkursa	Očekivani broj projekata
Priprema Plana istraživanja za kategoriju ptica - nedovoljno podataka (DD – Data Deficient) u okviru Crvene liste ptica Crne Gore	1 – 3 ugovora

4.4. Navesti najviši i najniži iznosi finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu pojedinačnog javnog konkursa navedenog u tački 4.1.

Naziv javnog konkursa: Priprema Plana istraživanja za kategoriju ptica - nedovoljno podataka (DD – Data Deficient) u okviru Crvene liste ptica Crne Gore	
Najniži iznos finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu javnog konkursa: 20.000,00 EURA	Najviši iznos finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu javnog konkursa: 30.000,00 EURA

NAPOMENA: stavom 4 člana 32ž Zakona o NVO, definisano je: *“Ukupan iznos sredstava koja se na osnovu javnog konkursa mogu dodijeliti nevladinoj organizaciji za finansiranje projekta, odnosno programa, ne može preći 20% od ukupno opredijeljenih sredstava koja se raspodjeljuju na osnovu tog konkursa.”*

5. KONSULTACIJE SA ZAJNTERESOVANIM NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA

5.1. Navesti na koji način je u skladu sa važećim propisima obavljen proces konsultovanja NVO u procesu pripreme sektorske analize.

Metoda konsultacija (npr. web, email, konsultativni sastanak, itd.)	Datumi sprovedenih konsultacija	Naziv NVO koje su učestvovala u konsultacijama

6. KAPACITETI ZA SPROVOĐENJE JAVNOG KONKURSA

6.1. Navesti broj službenika/ica i spoljnih saradnika koji će biti zaduženi za sprovođenje javnog konkursa i praćenje realizacije finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija (uključujući najmanje jednu terensku posjetu, prilikom koje će se provjeravati izvršavanje ugovornih obaveza, namjensko trošenje sredstava, te postizanje rezultata planiranih javnim konkursom i odobrenim projektom/programom).

Naziv javnog konkursa	Broj službenika/ica zaduženih za sprovođenje javnog konkursa i praćenje finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija	Imena službenika/ica zaduženih za sprovođenje javnog konkursa i praćenje finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija
Uspostavljanje akcionih planova sa monitoringom 3 značajne vrste	3 službenika	

Ovjera ministra:

<hr/> Ime i prezime	 M.P.	<hr/> Potpis
------------------------	---	---